

Písomný výstup pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Spojená škola, I. Krasku 491, Púchov
4. Názov projektu	Kvalitné vzdelávanie a odborná príprava – náš cieľ.
5. Kód projektu ITMS2014+	312011ABH7
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub čitateľskej gramotnosti a kritického myslenia – prierezové témy.
7. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Ján Haššo
8. Školský polrok	1. polrok
9. Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu	www.sospuchov.sk

10.

Úvod:

Stručná anotácia

Pedagogický klub čitateľskej gramotnosti a kritického myslenia - prierezové témy, tvoria piati učitelia.

Klub začal fungovať v októbri v tomto školskom roku.

Spôsob organizácie: stretnutia 2 krát do mesiaca. Dĺžka jedného stretnutia: 3 hodiny.

Varianta klubu: pedagogický klub s výstupmi.

Pedagogický klub sa zameriava na rozvoj čitateľskej gramotnosti a kritického myslenia v rámci vzdelávacích oblastí, ako prierezovej témy.

Cieľom realizácie aktivít pedagogického klubu je zvýšenie odborných kompetencií pedagogických zamestnancov pre ďalšie zvyšovanie úrovne čitateľskej gramotnosti a kritického myslenia žiakov naprieč vzdelávaním.

Čitateľská gramotnosť je dôležitou schopnosťou žiaka a nevyhnutným predpokladom pre ďalší osobnostný a profesijný rast žiaka.

Kľúčové slová

Čitateľská gramotnosť, kritické myslenie, vyučovacie metódy, tvorivá práca, odborný text, kreatívne myslenie, odborné vzdelávanie a príprava, inovatívne didaktické materiály, kooperácia, skupinová práca, expertné skupiny, projektová vyučovacia metóda, didaktický kufrík, overené pedagogické skúsenosti.

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu

Cieľom písomného výstupu je zhodnotenie doterajšej činnosti pedagogického klubu čitateľskej gramotnosti a kritického myslenia - prierezové témy a jeho prínosu do výchovno – vzdelávacieho procesu. Na väčšine predmetov pracujú študenti s množstvom rôznych textov, preto je veľmi potrebné sústrediť sa na rozvoj čitateľskej gramotnosti. Cieľom našich jednotlivých stretnutí bolo analyzovať nedostatky vo vzdelávaní, prijímať opatrenia na ich odstránenie a prinášať inovácie do edukačného procesu. Všetky činnosti smerovali k rozvoju kľúčových kompetencií učiteľov, k posilneniu čitateľskej gramotnosti a kritického myslenia a tým ku skvalitňovaniu vyučovacej činnosti.

Jadro:

Popis témy/problém

V rámci pedagogického klubu sa členovia klubu celkovo stretli 10 krát, teda 2 krát v mesiacoch september, október, november, december, január.

Cieľom prvého stretnutia bolo oboznámenie sa s plánom činnosti pedagogického klubu, prehľad odborných zdrojov z oblasti čitateľskej gramotnosti a kritického myslenia a ďalšie organizačné odporúčania.

V rámci diskusie a výmeny skúseností v oblasti rozvoja čitateľskej gramotnosti účastníci zdieľali nápady na podpornú, hlavne odbornú pedagogickú literatúru.

Čitateľské stratégie zlepšujúce schopnosť učiť sa., autor Tomengová Alena, Bratislava 2010

Rozvoj čitateľskej gramotnosti inovatívnymi metódami., autor Borovská Jana, Trenčín 2015

Vyučovanie čítania v Európe: súvislosti, opatrenia a prax., EÚ Brusel 2011

Kritické myslenie., autor Gažovič Ondrej, Markoš Ján, Príručka pre stredné školy

Metódy a formy práce podporujúce kritické myslenie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia., Šándorová Viera, Bratislava 2013

Stratégie kritického a tvorivého myslenia vo vyučovaní vnútorná konzistencia výskumného nástroja., Duchovičová Jana – Tomšík Róbert, Nitra 2017

Na záver sme zosumarizovali návrhy na rozvoj čitateľskej gramotnosti a kritického myslenia ako nevyhnutného predpokladu pre osobnostný a profesijný rast žiaka.

Témou druhého stretnutia nášho klubu bola analyticko-prieskumná činnosť – pedagogické zisťovanie úrovne čitateľskej gramotnosti žiakov v rámci vzdelávacích oblastí (VO), oboznámenie sa s pedagogickou diagnostikou a jej významom. V rámci diskusie členovia klubu už niekoľkokrát zdôrazňovali, že čitateľská gramotnosť v odbornom vzdelávaní a na odborných technických školách je kľúčovou kompetenciou žiaka a zohráva významnú úlohu.

Je všeobecne známe, že vo vzdelávaní žiaci čítajú dva typy textov podľa účelu a cieľa, ktoré súvisia s ich motiváciou:

1. Čítanie literárnych textov.

2. Čítanie na získavanie informácií – texty, v ktorých sú prevažne odborné texty, ktoré sú doplnené napr. mapou, schémou, tabuľkou, grafom a iné.

Správne porozumenie prečítaného textu súvisí s tým, ako ďalej žiak pracuje s informáciami, ktoré získal.

Existujú 4 procesy porozumenia textu, s ktorými žiak ďalej pracuje:

1. vyhľadávanie určitých informácií – žiak identifikuje tú informáciu alebo myšlienku v texte, ktorá je dôležitá na porozumenie významu textu;
2. vyvodzovanie záverov – žiak vyvodzuje informácie a myšlienky alebo súvislosti medzi nimi;
3. interpretovanie a integrovanie myšlienok a informácií – žiak pri interpretácii nachádza medzi myšlienkami textu súvislosti, pričom využíva svoje predchádzajúce poznatky, vedomosti a

skúsenosti;

4. hodnotenie obsahu, jazyka a textových prvkov – žiak kriticky hodnotí prečítaný text .

Pedagogická diagnostika ako pozorovací proces, ktorý v našom prípade bude slúžiť na vyvodenie záverov o úrovni čitateľskej gramotnosti žiakov našej školy. Členovia klubu sa zoznámili s možnosťami pedagogickej diagnostiky a jej význame pre rozvoj kľúčových kompetencií žiaka a skvalitnenie vzdelávacieho procesu.

Zhodli sa, že v rámci činnosti pedagogického klubu vykonajú prieskumnú činnosť s cieľom zistenia úrovne čitateľskej gramotnosti žiakov v triedach a odboroch, v ktorých sa u nás vyučuje.

Pre vykonanie prieskumnej činnosti spolu vytvorili pozorovací hárok (viď. Príloha č.1).

V rámci diskusie sa dohodli na postupe vykonania prieskumnej činnosti a období prieskumnej práce.

Na treťom stretnutí sa členovia klubu zoznámili s výsledkami pozorovacej činnosti, ktorá sa uskutočnila v období od 21.9.2022 do 3.10.2022. Každý člen klubu prezentoval priebeh pozorovania a svoje osobné skúsenosti, oboznámil členov klubu v rámci akých predmetov, v akej triede a študijnom odbore realizoval prieskum.

Prieskum bol realizovaný:

Trieda	Predmet	Téma VH:
1.C – SM	Odevná tvorba	Odevné materiály
1.C – SM,PED,VSS	Biológia	Fotosyntéza
1.C – PED	Dopravná geografia	Hospodárstvo SR
1.A	Dejepis	Veľká Morava
1.C	Dejiny výtvarnej kultúry	Periodizácia dejín umenia
1.VSS	Odborný výcvik	Náradie a druhy štetcov
2.C – SM	Odevná tvorba	Dámska blúzka – tvorba koláže; získovanie telesných rozmerov
4.C-SM	Odevná tvorba	Zhotovenie strihovej dokumentácie
4.C- KPD	Dopravná a prepravná prevádzka	Poistné riziká
3.C- KPD	Účtovníctvo	Druhy účtovných dokladov
3.A	Anglický jazyk	Zdravie – problémy ľudského tela
1.C	Anglický jazyk	Slávne rodiny
4.B – CHI +MPS	Anglický jazyk	Mládež a jej svet- vzhľad, móda

Členovia klubu zosumarizovali výsledky z pozorovacích hárkov.

Výsledky:

Položka/kritérium	Oblasť pozorovania	Sumár výsledkov pozorovania
Práca žiaka s textom	Žiak sa pozorne sústreďuje na čítanie zadaného textu	118
	Žiak sa dokáže sústreďovať, ale potláča impulzívne správanie	11
	Žiak sa nedokáže sústreďovať na prácu s textom a potrebuje pomoc učiteľa	1

	Nedá sa hodnotiť.	
Vytrvalosť pri riešení úlohy	Žiak splní danú úlohu .	122
	Žiak sa sťažuje sa na náročnosť a dĺžku úlohy, ale po povzbudení učiteľa úlohu dokončí.	11
	Žiak úlohu ukončí predčasne a nenechá sa presvedčiť, aby pokračoval do konca.	
	Nedá sa hodnotiť.	
Motivácia	Žiak na zadaný materiál a úlohu reaguje nadšene.	39
	Žiak na zadaný materiál a úlohu reaguje neutrálne.	91
	Žiak neprejavuje záujem, dáva najavo, že sa mu úloha nepáči.	2
	Nedá sa hodnotiť.	1
Pokračuje v riešení úlohy, aj keď miera náročnosti úlohy môže byť nemotivujúca	Napriek náročnosti úlohy a frustrácií žiak pokračuje v riešení úlohy.	46
	Za pomoci a podpory učiteľa žiak pokračuje v riešení úlohy.	63
	Žiak nie je ochotný ďalej pracovať na zadaní úlohy.	
	Nedá sa hodnotiť.	24
Pri riešení úlohy sa pokúša o alternatívne riešenie	Žiak vymýšľa alternatívne postupy/riešenia.	56
	Žiak sa snaží vymyslieť iný spôsob riešenia, ktorý sa podobá pôvodnému.	24
	Žiak sa drží pôvodného riešenia, nedokáže urobiť zmenu.	2
	Nedá sa hodnotiť.	51
Tímová spolupráca (učiteľ – žiak; žiak – žiak)	Žiak sa zúčastňuje práce v tíme a sám prispieva k riešeniu.	109
	Žiak sa zúčastňuje práce v tíme, ale občas prispieva k riešeniu.	17
	Žiak sa nezúčastňuje na tímovej práci	
	Nedá sa hodnotiť.	7

Z výsledkov pozorovania vyplýva, že prevažná väčšina žiakov sa dokáže sústrediť na čítanie daného textu, na hodine splní zadanú úlohu, motivácia žiaka je však neutrálna, žiak napriek náročnosti úlohy sa zúčastňuje na jej riešení za pomoci učiteľa a jeho práca v tíme je aktívna. Schopnosť používať alternatívne postupy prevažujú hlavne na VH cudzieho jazyka.

Členovia klubu v rámci diskusie ešte hľadali riešenia, ako napomôcť aj žiakom, ktorých čitateľská gramotnosť nie je na požadovanej úrovni.

Cieľom štvrtého stretnutia bolo oboznámenie sa s článkom „Čitateľská gramotnosť žiakov stredných škôl“ zo štátnej školskej inšpekcie, ktorá merala úspešnosť žiakov v čitateľskej gramotnosti a v jej úrovniach porozumenia textu a Best practice v rozvoji čitateľskej gramotnosti. Ing. Žiačiková pripomenula efektívne čitateľské stratégie,

- SQ3R (preskúmaj, vytvor otázky, čítaj, voľne prerazprávaj, zosumarizuj),
- PLAN (predpoveď, lokalizácia, pridanie, záznam),
- KWL (čo o téme viem, čo chcem vedieť, čo som sa naučil),
- RAP (čítaj, pýtaj sa, parafrázuj),

- REAP (čítať, dekodovať, spoznávať, premýšľať),
 - Porovnať – rozlíšiť (Vennove diagramy),
 - 3 – 2 – 1 (3 najdôležitejšie fakty; 2 najzaujímavejšie fakty; 1 fakt, na ktorý sa nenašla odpoveď),
- dalej spomenula aktivity, ktoré sú zamerané na rozvoj čitateľskej gramotnosti,
- testové úlohy s výberom správnej odpovede,
 - úlohy s rozhodnutím o pravdivosti: ÁNO / NIE,
 - doplňovacie úlohy s voľbou správneho významu v tvrdení,
 - úlohy na usporiadanie v správnom poradí podľa určitého kritéria,
 - úlohy s krátkou jednoslovnou odpoveďou,
 - čítanie s porozumením,
 - hľadanie informácií z rôznych vhodných zdrojov.....,

a oboznámila členov klubu s programom PISA.

Štátny pedagogický ústav v spolupráci s Ústavom informácií a prognóz školstva zastrešuje aj medzinárodný hodnotiaci program PISA. Tento program slúži na meranie a hodnotenie čitateľskej gramotnosti žiakov. Meranie sa realizuje v trojročných cykloch, u nás po prvýkrát od roku 2003. Sledujú sa tri aspekty čitateľskej gramotnosti: procesy porozumenia, ciele čítania, čitateľské zvyklosti a postoje. Hodnotené úrovne porozumenia textu štúdiou PIRLS sú nasledovné: 1. Schopnosť identifikovať informácie explicitne formulované v texte; 2. Schopnosť dedukovať z textu (vyvodzovanie informácií, ktoré nie sú v texte formulované explicitne); 3. Schopnosť interpretovať a integrovať informácie z textu (konštruovanie významu nad rámec textu, využívanie predchádzajúcich poznatkov, vedomostí a skúseností); 4. Schopnosť kriticky analyzovať a hodnotiť text (čitateľ analyzuje a hodnotí text z obsahovej, kompozičnej a jazykovej stránky).

Na záver sme diskutovali o problematike učenia žiakov s poruchami učenia sa (VPU).

Hlavnou témou piateho stretnutia členov PK bola diskusia o tvorivých dielnických ako pôsobia na čitateľskú gramotnosť. Členovia rozdiskutovali pojmy týkajúce sa tvorivosti a ich prezentácií na vyučovaní.

Tvorivosť, interakcia je vzájomné pôsobenie subjektu s objektom, pri ktorej subjekt mení okolitý svet, vytvára nové a užitočné veci pre objekt, a jeho učenie sa.

Tvorivosť a kreativita je spojená s uznaním a užitočnosťou nápadu jednotlivcom alebo skupinou.

Tvorivosti je v ostatných rokoch veľmi aktuálna a významná. Tvorivosť dáva zmysel životu, tvorivosť odlišuje človeka od zvierat a stroja, tvorivosť lieči človeka z chorôb modernej civilizácie, tvorivosť je spôsob sebarealizácie, tvoriť je najväčšou hodnotou pre spoločnosť, tvoriť znamená žiť... Zmeny, v ktorých žijeme, sa vyznačujú veľkou dynamikou a vyžadujú si od každého jednotlivca byť kreatívny či tvorivý. Tvorivosť pomáha pri rozvoji čitateľskej gramotnosti.

Podľa tohto kritéria rozoznávame:

1. Najnižší stupeň tvorivosti - je to subjektívna tvorivosť, ktorá je užitočná len pre samotný subjekt. Človek prežíva radosť z objavy, motivuje ho k ďalšej činnosti.
2. Vyššia tvorivosť - je vtedy, keď je nápad, myšlienka uznaná skupinou ľudí od 30 do 100. Čiže to, čo človek objaví, už neposudzuje a neuznáva iba on, ale to oceňuje širšie okolie.
3. Za najvyššiu úroveň tvorivosti sa považuje tá, keď nápad, myšlienku uzná národ, spoločnosť, čiže je uznaná vo svetovom meradle, je kapitálom ľudstva.

Formy tvorivosti, ktorými zvyšujeme čitateľskú gramotnosť môžu byť :

AKTIVITY PRED ČÍTANÍM -

výtvarnou činnosťou v podobe voľnej tvorby – naladiť na čítanie, podporiť skľudnenie sa, povzbudiť zvedavosť

AKTIVITY PO ČÍTANÍ -

uvažovanie o nových informáciách, názoroch, zážitkoch.

Výtvarné spracovanie nových prečítaných informácií.

Tvorivé dielničky zamerané na rozvoj čitateľskej gramotnosti v škole môžeme podporiť :

- reakciou na prečítané
- čitateľskými dielňami
- čitateľsko-výtvarnou činnosťou (Čitateľský oriešok)
- československý projekt (záložka do knihy spája školy)
- súťaže, olympiády, prezentácie, projekty
- 24. október medzinárodný deň školských knižníc
- marec, mesiac knihy
- besedy

Samotné uplatnenie v praxi na hodinách výtvarnej prípravy, navrhovania ...

Po úvodných informáciách o zadanej téme k polročnej práci si žiaci pripravili prislúchajúcu literatúru k téme a začali zhromažďovať informácie. Prečítaním väčšieho množstva textu, nasajú množstvo informácií a rozhodnú sa pre svoju podtému. Následne práca spočíva v:

- naštudovanie konkrétneho problému
- diskusií o téme s pedagógom
- spracovanie výtvarného riešenia, formou skíc, zakreslenie viacerých možností
- výberom vhodného riešenia
- zvolenie farebnosti
- určenie formy spracovania – objekt, úžitkový tvar, plastika ...
- samotná realizácia projektu
- prípravenie výstavnej koncepcie
- inštalácia
- debata o prečítaných informáciách, vyjadrenie svojich dojmov a novonadobudnuté skúsenosti, oboznámenie s výtvarným riešením

Na šiestom stretnutí členovia klubu diskutovali o problematike čitateľskej gramotnosti žiakov na našej škole, o motivácii žiakov k čítaniu, čítaniu s porozumením a o kreatívnom učení. V dnešnej dobe veľa študentov nepociťuje motiváciu čítať, veľa času trávia na mobilných telefónoch.

Motivácia je súhrn vnútorných a vonkajších faktorov, ktoré :

1. vzbudzujú, aktivujú, dodávajú energiu ľudskému konaniu a prežívaniu;
2. zameriavajú toto jednanie a prežívanie určitým smerom;
3. riadi jeho priebeh, spôsob dosahovania výsledkov;
4. ovplyvňujú tiež spôsob reagovania jedinca na svoje jednanie a prežívanie, jeho vzťahy k ostatným ľuďom a svetu.

Vonkajšia motivácia prichádza zo sociálneho okolia jedinca, v prípade dieťaťa od rodičov, a v podmienkach školy od učiteľov, ďalších vychovávateľov, spolužiakov. Záujem o čítanie je formou vnútornej motivácie žiaka. Učiteľ by mal žiakom vyberať texty v súlade so zásadou primeranosti.

Ing. Žiačiková informovala o svojich skúsenostiach na hodinách anglického jazyka, kde pracujú s textami z časopisov, ktoré sú prispôbené priamo na zlepšenie čitateľskej gramotnosti a obsahujú otázky za textom, žiaci vyhľadávajú informácie v texte, myšlienky si utvrdzujú do súvislostí, ktoré využívajú pri interpretácii článkov. Súčasťou čitateľskej gramotnosti je rozvoj komunikatívnych kompetencií žiaka. V knihách Solutions sú za každým celkom učebné texty a cvičenia na rozvoj čitateľskej gramotnosti. Pracujú so slovníkmi, grafmi, slovnými hrami, doplnovačkami, pracujú s textom v papierovej ale aj elektronickej podobe. Uplatňujú tvorivosť pri opisoch obrázkov, v úvahách na určené témy, pri vytváraní vlastných prezentácií a projektov. Prostredníctvom vhodne volených otázok, interpretačno-hodnotiaceho spôsobu práce s literárnym textom sú žiaci vedení ku kritickému mysleniu, k určeniu problému (definovanie hlavnej myšlienky, podstatných informácií) a k jeho riešeniu, podnecovaniu premýšľať, uvažovať. Prípadné chybné odpovede sa často využívajú na

riadené rozhovory s cieľom nájsť správnu odpoveď, naučiť žiakov argumentovať a zdôvodňovať. Žiaci vedia zovšeobecniť skúsenosti, v menšej miere zaujať stanovisko a v rámci diskusie uviesť argumenty pre svoje tvrdenia. Komunikačné zručnosti prejavujú najmä pri interpretácii literárnych ukážok, v práci s umeleckým textom, využívajú prvky tvorivého písania. Na hodinách administratívy a korešpondencie žiaci vytvárajú pracovný inzerát, pracovné zmluvy a pod. Podľa dispozícií vyhotovujú Obchodnú korešpondenciu, Marketingové písomnosti a Personálne písomnosti. Pracujú s nesúvislými textami (mapy, grafy, tabuľky a pod.), vyvodzujú vzťahy medzi informáciami. Učia sa čítať s porozumením dispozície, ktoré im učitelia aktualizujú a prispôbujú tak, aby vzbudili motiváciu u žiakov.

Ing. Crkoňová informovala členov klubu o skúsenostiach na hodinách Dejiny výtvarnej kultúry, Dejiny sklárskej tvorby, kde využíva motivačné metódy na zvýšenie úrovne čitateľskej gramotnosti. Žiaci porovnávajú informácie z rôznych zdrojov, využívajú multimediálne programy, zaraďujú prácu s internetom s prepojením na bežný život. V úlohách na uvažovanie o obsahu žiaci obhajujú svoje stanovisko, nachádzajú dôkazy mimo textu, hodnotia význam informácií, vyjadrujú postoj na základe platných etických noriem.

Ing. Šimáčková predniesla svoje pedagogické skúsenosti na hodinách Stylingu a marketingu, kde dievčatá musia porozumieť a čítať odborné texty, schémy, pochopiť zadanie úlohy pri práci s jednotlivými dielmi strihov, ktoré vyžadujú určité zručnosti a skúsenosti. Žiak vysvetľuje významy uvedené v texte, autorov zámer, porovná informácie, dá ich do súvislostí, vyvodzuje hlavnú myšlienku a uvádza dôkazy z textu.

V rámci diskusie členovia klubu tiež diskutovali o využití možnosti vzdelávania celého pedagogického zboru z ponuky vzdelávacích aktivít MPC v oblasti cieleného rozvíjania čitateľskej gramotnosti, resp. vzdelávania pre riadiacich zamestnancov škôl s obsahovým zameraním na tvorbu vlastnej stratégie rozvoja čitateľskej gramotnosti.

Členovia pedagogického klubu na siedmom stretnutí diskutovali a analyzovali prácu s didaktickým materiálom používaným na svojich vyučovacích hodinách. Prezentovali vlastné skúsenosti ich klady, ale aj námety na zlepšenie.

V rámci diskusie porovnávali praktickú stránku jednotlivých metód vyučovania. Za osvedčené metódy považujú – projektové vyučovanie, myšlienkové mapy, brainstorming, riadené čítanie, pexeso.

Ďalším bodom diskusie a práce členov klubu bola spoločná tvorba didaktického materiálu. Jeho štruktúra a obsahová náplň. Členovia klubu sa zhodli a spoločne vytvorili „Inšpiračný vzor didaktického materiálu“. Tento metodický materiál slúži na podporu a rozvoj čitateľskej gramotnosti a kritického myslenia žiakov SŠ.

Cieľom ôsmeho stretnutia pedagogického klubu bolo zoznámiť sa s odbornou literatúrou zameranou na rozvoj čitateľskej gramotnosti a kritického myslenia, s obsahom jednotlivých publikácií.

- „*Integrácia čitateľskej gramotnosti do výučby na strednej škole.*“ Autorky: A. Húsková a A. Hlušíková. Okrem teoretických východísk publikácia ponúka aj zaujímavé návrhy vyučovacích hodín.
- „*Inovatívne trendy v odborných didaktikách - prepojenie teórie a praxe výučbových stratégií kritického a tvorivého myslenia.*“ Autorky: J. Duchovičová, D. Hošová, R. Kolenáková. V tejto publikácii sú prezentované témy smerujúce na rozvoj kritického myslenia žiakov, inovatívne trendy v odbornej didaktike v prírodovedných a spoločenskovedných predmetoch, v cudzích jazykoch, a v kreatívnych predmetoch.
- „*Vyučovanie čítania v Európe: súvislosti, opatrenia a prax.*“ Publikáciu vydala Agentúra Education, Audiovisual and Culture Executive Agency (EACEA P9 Eurydice). Publikácia

okrem iného ponúka sedem stratégií, ktoré sa zdajú byť najúčinnnejšie na zlepšenie čítania s porozumením u žiakov:

Ide predovšetkým o:

- ❖ monitorovanie porozumenia, kde sa čitatelia učia monitorovať nakoľko rozumejú;
- ❖ kooperatívne učenie sa, kde sa žiaci učia stratégie čítania a spolu prejednávajú materiály na čítanie;
- ❖ používanie grafických a sémantických organizátorov, kde čitatelia robia grafické znázornenie, ktoré pomáhajú porozumeniu a pamäti;
- ❖ zodpovedanie otázok, kde čitatelia odpovedajú na otázky kladené učiteľom a dostávajú okamžitú odpoveď (spätnú väzbu);
- ❖ tvorba otázok, kde sa čitatelia učia pýtať sa a odpovedať na otázky;
- ❖ stavba príbehu, kde sa žiaci učia používať stavbu príbehu ako prostriedok, ktorý im pomáha vybaviť si obsah príbehu a odpovedať na otázky o tom, čo práve čítali,
- ❖ sumarizácia, kde sa čitatelia učia sumarizovať myšlienky a zovšeobecňovať textové informácie.

Na deviatom stretnutí členovia klubu pokračovali so zoznamovaním sa s obsahom jednotlivých publikácií, ktoré sú zamerané na rozvoj čitateľskej gramotnosti.

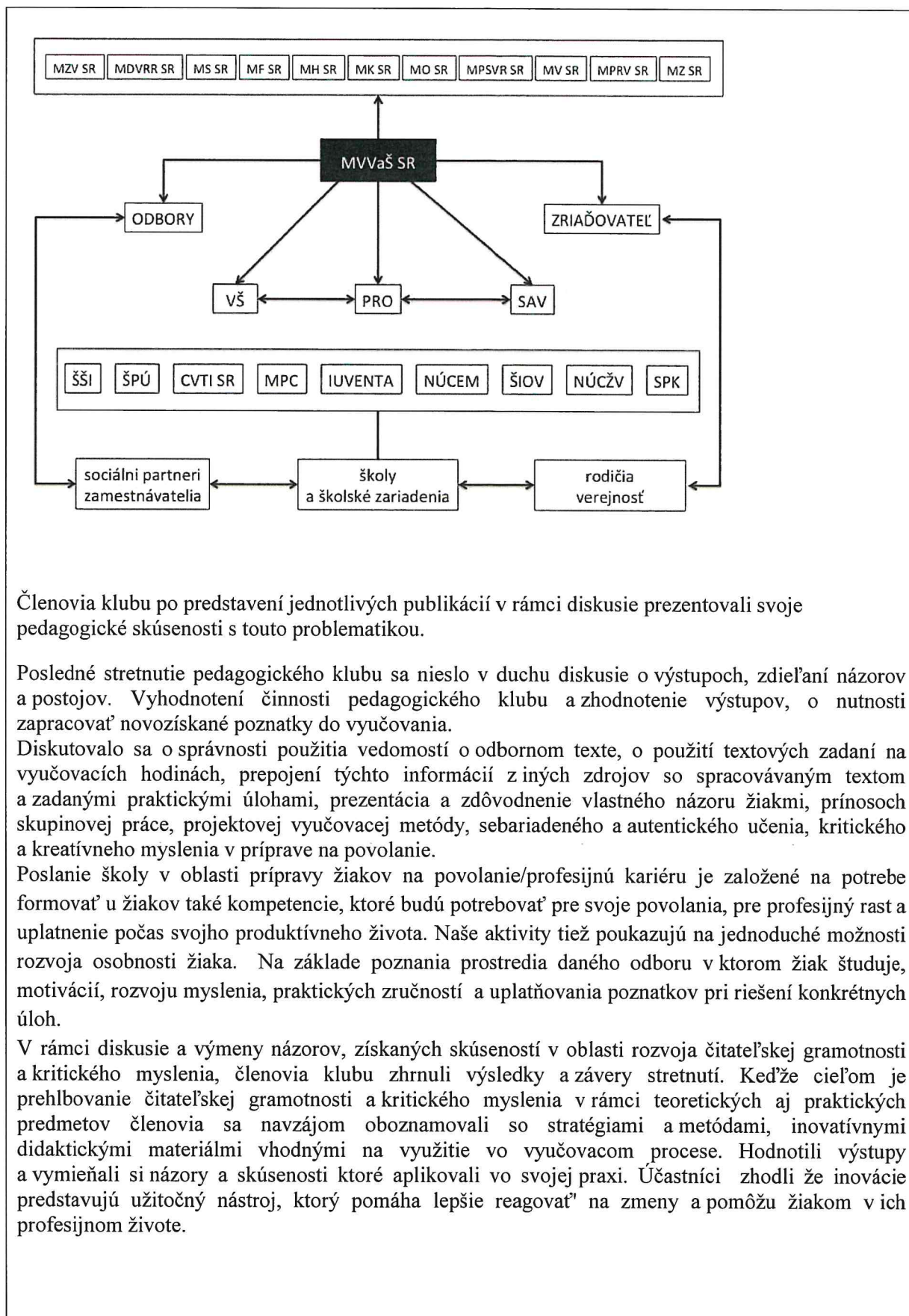
• V publikácii „*Zabudnuté čítanie – čitateľská gramotnosť v školách*“, ktorú vydal Konzervatívny inštitút M. R. Štefánika poukazujú autorky Zuzana Humajová a Zuzana Kľačanská na tento problém, ktorý je nielen v našom školstve ale i z pohľadu **International reading association (IRA)**, ktorý uvádza že:

- Rezort školstva by mal zamerať väčšiu pozornosť svojich priamo riadených organizácií, zodpovedných za prípravu a inováciu vzdelávacích obsahov, na problematiku čitateľskej gramotnosti. Intenzívny rozvoj čitateľskej gramotnosti by mal byť jasne artikulovanou reformnou prioritou zo strany rezortu školstva.
- Rezort školstva by mal intenzívnejšie podporovať pedagogický výskum, najmä v spomínanej oblasti a prepojiť ho so spätnou väzbou, pravidelne získavanou z prostredia škôl.

• V publikácii „*Čítanie a čitateľstvo slovenských detí*“, ktorú vydala Univerzita Mateja Bela sa rozvára problematika čítania žiakov. Aj keď sa obsah zameriava na žiakov základných škôl, oboznámila Ing. Žiačiková s touto publikáciou, pretože je úzko súvisiaca s problematikou žiakov na stredných školách, kde sa čítanie redukuje na čítanie z povinnosti.

• Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky sa problematikou čitateľskej gramotnosti zaoberá vo svojej publikácii „*Národná stratégia zvyšovania úrovne a kontinuálneho rozvíjania čitateľskej gramotnosti*“, kde uvádza, že podmienkou rozvoja čitateľskej gramotnosti je kvalifikovaný učiteľ. Rada Európskej únie a zástupcovia vlád členských štátov sa na viacerých zasadnutiach zhodli na tom, aby vo všetkých školách pôsobili kvalifikovaní učitelia, ktorí by počas svojej kariéry boli systematicky podporovaní a povzbudzovaní k trvalému obnovovaniu svojich pedagogických znalostí, odbornosti a schopností v súlade s požiadavkami tejto náročnej profesie, a aby učitelia vo vedúcich funkciách mali prístup k veľmi dobrej odbornej príprave riadenia a vedenia škôl. Rada EÚ síce pripúšťa, že jednotlivé európske systémy vzdelávania sa v mnohých ohľadoch líšia, avšak majú spoločný zámer získať a udržať čo najlepších učiteľov a vedúcich pracovníkov škôl s excelentným univerzitným pedagogickým vzdelaním s cieľom zaistiť vysoko kvalitné výsledky v oblasti vzdelávania.

Ing. Žiačiková oboznámila členov klubu so schémou, ktorá identifikuje strategických partnerov, ktorí vstupujú do spolupráce v oblasti vzdelávania a procesu implementácie stratégie zvyšovania úrovne a kontinuálneho rozvíjania čitateľskej gramotnosti.

Záver:**Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov**

Zhodnotili sme, že je veľmi dobré, ak majú jednotliví vyučujúci možnosť vypočítať si ostatných učiteľov a načerpať inšpiráciu. Každý z nás sa usiluje byť čo najlepším pedagógom a svoje učiteľské pôsobenie neustále vylepšovať a zdokonaľovať. Preto je práve takéto odovzdávanie si skúseností veľmi prínosné, inšpiratívne a určite v ňom chceme pokračovať. Hoci sú v našom klube čitateľskej gramotnosti a kritického myslenia učelia rôznych predmetov, nie je to nevýhodou, ale naopak prínosom. Z analýzy stretnutí vyplýva, že inovácie začleňované v jednotlivých študijných odboroch a triedach do výučby prinášajú výsledky, ozvlášťujú vyučovacie hodiny, motivujú študentov a zlepšujú ich schopnosť pracovať s rôznymi textami. Keďže primárnym cieľom nášho klubu je rozvoj čitateľskej gramotnosti, veľa priestoru sme venovali práve týmto prospešným aktivitám. Všetci vyučujúci sa už stretli s vyjadrením, že žiak niečo prečítal a povedal, že vlastne nevie, čo čítal. Preto je dôležité neustále rozvíjať u študentov zručnosti podporujúce čitateľskú gramotnosť.

Uvedomujeme si, že čítanie, čitateľská gramotnosť a kritické myslenie tvoria nevyhnutný predpoklad na rozvíjanie kľúčových kompetencií, predovšetkým kompetencie k učeniu sa. Členovia klubu odporúčajú čo najviac využívať metódy na podporu čitateľskej gramotnosti vo vyučovacom procese, pretože jedným zo základných cieľov vzdelávania by malo byť rozvinutie čitateľskej gramotnosti potrebnej pri uplatnení sa absolventov stredných škôl na trhu práce. Zaoberať sa tvorivou prácou žiakov a prácou s odborným textom. Tvorivosť je spojená s každodenným životom. Takáto práca pomáha rozvíjať u žiakov schopnosť čítať s porozumením, premýšľať kreatívnym spôsobom, zvyšuje motiváciu, vedie ich k spontánnosti, experimentovaniu a dáva žiakom príležitosť ku tvorbe nových nápadov. Kritické, kreatívne myslenie v súvislostiach čitateľskej gramotnosti využívať v príprave na ich budúce povolanie. Získané osvedčené pedagogické skúsenosti, inovatívne didaktické materiály sa snažiť aplikovať v medzipredmetových vzťahoch. Práca v pedagogickom klube čitateľskej gramotnosti a kritického myslenia priniesla mnohé pozitíva a jej členovia odporúčajú v stretnutiach pokračovať aj do budúcnosti

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Ján Haššo
12. Dátum	31. 01. 2023
13. Podpis	<i>Haššo</i>
14. Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Ján Haššo
15. Dátum	31. 01. 2023
16. Podpis	<i>Haššo</i>